

Crna Gora
Ministarstvo evropskih poslova

DVANAESTI KVARTALNI IZVJEŠTAJ O UKUPNIM AKTIVNOSTIMA U OKVIRU
PROCESA INTEGRACIJE CRNE GORE U EVROPSKU UNIJU,
za period oktobar - decembar 2016.

Podgorica, januar 2017.

SADRŽAJ:

1. Politički dijalog Crne Gore i Evropske unije.....	3
2. Pregovori o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji.....	4
2.1 Informisanje javnosti o procesu pristupanja Evropskoj uniji.....	5
2.2 Aktivnosti Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore u pregovaračkom procesu.....	6
3. Sprovođenje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.....	7
4. Usklađivanje zakonodavstva s pravnom tekovinom Evropske unije.....	8
5. Instrument pretpristupne podrške – IPA.....	12
5.1. IPA 2007-2013 (IPA I).....	12
5.1.1. I komponenta Ipe – Podrška tranziciji i jačanju institucija.....	12
5.1.2. II komponenta Ipe – Prekogranična saradnja.....	12
5.1.3. III komponenta Ipe – Regionalni razvoj.....	13
5.1.4. IV komponenta Ipe – Ljudski resursi.....	13
5.1.5. Višekorisnički programi Ipe.....	13
5.1.6. Zapadnobalkanski investicijski okvir (ZIO).....	14
5.1.7. Programi EU.....	14
5.2. IPA 2014-2020 (IPA II).....	14
5.2.1. Regionalna i teritorijalna saradnja.....	15

1. Politički dijalog Crne Gore i Evropske unije

Nastavljen je pozitivan kontinuitet u dijalogu Crne Gore s predstavnicima institucija i država članica Evropske unije:

Predsjednik Vlade Crne Gore **Milo Đukanović** se susreo 12. X 2016. s potpredsjednikom Vlade i ministrom vanjskih poslova Republike Slovačke **Miroslavom Lajčakom (Miroslav Lajčák)**, koji je u svojstvu predsjedavajućeg Savjetom za vanjske poslove EU bio gost na redovnim godišnjim ambasadorskim konsultacijama u organizaciji Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija Crne Gore. Lajčak je potvrdio spremnost Slovačke da nastavi s punom podrškom Crnoj Gori u ispunjavanju obaveza iz evropske i NATO agende, naglašavajući značaj održavanja redovnih parlamentarnih izbora i izrazivši očekivanje da će rezultati tih izbora potvrditi dalji progres naše zemlje na evropskom putu.

Predsjednik Vlade Crne Gore **Milo Đukanović** je primio 9. XI 2016. šefa Delegacije EU u Crnoj Gori ambasadora **Ajva Orava (Aivo Orav)** koji mu je uručio Izvještaj Evropske komisije o Crnoj Gori za 2016. Razmotren je napredak ostvaren u dosadašnjem toku pregovaračkog procesa i istaknuto da Crna Gora predano radi na ispunjavanju obaveza iz evropske agende i sprovodi reforme u pravcu usvajanja evropskih standarda. Konstatovano je da Izvještaj sadrži precizne i detaljne smjernice u interesu efikasnijeg ispunjavanja obaveza iz pristupnog procesa, uz ukazivanje na oblasti u kojima je potrebno uložiti dodatne napore kako bi efekti reformi dali željene rezultate.

Predsjednik Vlade Crne Gore **Duško Marković** je razgovarao 7. XII 2016. s ambasadorima država članica Evropske unije u Crnoj Gori, čiji su domaćini bili šef Delegacije EU u Crnoj Gori **Ajvo Orav (Aivo Orav)** i ambasador Republike Slovačke, kao predsjedavajuće Savjetom EU, **Roman Hlobenj**.

Predsjednik Vlade Crne Gore **Duško Marković** je razgovarao 8. XII 2016. s evropskim komesarom za susjedsku politiku i pregovore o proširenju **Johanesom Hanom (Johannes Hahn)**. Ministar za evropske poslove **Aleksandar Andrija Pejović** i direktorica za Zapadni Balkan u Generalnoj direkciji Evropske komisije za susjedstvo i pregovore o proširenju **Henoveva Ruis Kalavera (Genoveva Ruiz Calavera)** parafirali su tom prilikom, u prisustvu predsjednika Vlade Crne Gore i komesara za susjedsku politiku i pregovore o proširenju, *Finansijski sporazum Crne Gore i Evropske komisije za IPA 2016.* kojim Evropska unija dodjeljuje Crnoj Gori 24 miliona eura bespovratne pomoći.

Potpredsjednik Vlade Crne Gore **Duško Marković** se susreo 20. X 2016. s direktoricom za Zapadnu Evropu, Zapadni Balkan i Tursku u Evropskoj službi za vanjske poslove **Angelinom Ajhorst (Angelina Eichhorst)**.

Ministar evropskih poslova **Aleksandar Andrija Pejović** je boravio od 30. XI do 2. XII 2016. u radnoj posjeti Berlinu tokom koje je imao više sastanaka s predstavnicima Bundestaga i Vlade, zaduženim za evropska pitanja. U razgovoru sa članovima Bundestaga,

zamjenikom predsjedavajućeg Odborom za EU pitanja **Ahimom Barhmanom** (*Achim Barchmann*), izvjestiocem za Crnu Goru **Manuelom Saracinom** (*Manuel Sarrazin*), **Tomasom Dorflingerom** (*Thomas Dörflinger*), **Doroteom Šlegel** (*Dorothee Schlegel*) i **Josipom Juratovićem**, razmijenjena su mišljenja o sprovođenju obaveza iz procesa pristupanja EU, predstojećim obavezama i očekivanjima u pogledu dalje dinamike u otvaranju pregovaračkih poglavlja i napredovanja prema članstvu. Tokom boravka u Berlinu, ministar Pejović je imao sastanke sa **Francom Nojederom** (*Franz Neueder*) iz Ureda saveznog kancelara, s ambasadorom **Kristijanom Helbahom** (*Christian Hellbach*) iz Federalnog ministarstva vanjskih poslova. Učestvovao je i na konferenciji u organizaciji Instituta Aspen, na temu izazova pred kojima se Evropa nalazi i daljih izgleda u dijelu politike proširenja.

Ministar evropskih poslova **Aleksandar Andrija Pejović** je boravio 20. i 21. XII 2016. u Zagrebu, na poziv potpredsjednika Vlade i ministra vanjskih i evropskih poslova Republike Hrvatske **Davora Iva Štira**. Osim sastanka sa ministrom **Davorom Ivom Štirom**, ministar Pejović se susreo i s predsjednikom Odbora za evropske poslove u Saboru Republike Hrvatske **Domagojem Ivanom Miloševićem**. Sastanci su bili prilika za predstavljanje rezultata koje je Crna Gora ostvarila u pregovaračkom procesu kao i razmjenu mišljenja u vezi s daljim obavezama iz pristupanja EU.

Državni sekretar za evropske integracije i glavni pregovarač¹ ambasador **Aleksandar Andrija Pejović** imao je 16. XI 2016. u Briselu odvojene sastanke s izvjestiocem za Crnu Goru u Evropskom parlamentu **Čarlsom Tanokom** (*Charles Tannock*) i kopredsjedavajućom Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje Crne Gore i EU u Evropskom parlamentu **Analizom Dodz** (*Anneliese Dodds*). Sagovornici su razmijenili mišljenja o ovogodišnjem Izvještaju Evropske komisije i obavezama koje očekuju Crnu Goru u procesu pristupanja EU. Ambasador Pejović je istakao da ocjene Evropske komisije potvrđuju rezultate koje je Crna Gora ostvarila u prethodnom periodu, naglasivši da je izvještaj EK značajan putokaz za nastavak reformskih aktivnosti koje očekuju novu vladu u pravcu finalizacije započetih reformi i završetka procesa pristupanja. Tanok je pozvao sve političke aktore da se uključe u političku debatu pozivajući ih na odvijanje političkog dijaloga unutar parlamenta.

2. Pregovori o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji

Ukupan bilans rezultata Crne Gore u dosadašnjem toku pregovaračkog procesa je 26 otvorenih poglavlja od čega su dva privremeno zatvorena.

U izvještajnom periodu u procesu pregovora realizovane su sljedeće aktivnosti:

Na Međuvladinoj konferenciji održanoj u Briselu 13. XII 2016. otvoreni su pregovori u pregovaračkim poglavljima 11 - Poljoprivreda i ruralni razvoj i 19 - Socijalna politika i zapošljavanje.

¹ 28. XI 2016. formiranjem 41. Vlade Crne Gore dotadašnji državni sekretar za evropske integracije Aleksandar Andrija Pejović imenovan je za ministra evropskih poslova.

Vlada Crne Gore usvojila je 20. X 2016. i predala pregovaračku poziciju za pregovaračko poglavlje 1 – Sloboda kretanja robe.

Vlada Crne Gore je 20. X 2016. usvojila i Akcioni plan za preostale pripreme u pogledu usklađivanja zakonodavstva, kao i usklađivanja međunarodnih sporazuma s pravnom tekovinom i poboljšanje administrativnih i kontrolnih kapaciteta da bi se obezbijedila potpuna primjena i sprovođenje pravne tekovine u ovom poglavlju od dana pristupanja, čime je ispunjeno završno mjerilo u pregovaračkom poglavlju 30 – Vanjski odnosi.

Vlada je 20. X 2016. usvojila i III kvartalni izvještaj o realizaciji obaveza iz Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji za period 2016 – 2018. U prva tri kvartala 2016. planirane su ukupno 182 obaveze, od čega je ispunjeno 138, odnosno 76%. Od 140 zakona i podzakonskih akata realizovano je 99, odnosno 71%. Takođe, od 42 strategijska dokumenta, ispunjeno je 39, što čini 93%.

Evropska komisija je nastavila s praćenjem napretka postignutog u domenu vladavine prava posredstvom relevantnih ekspertskih misija. U izvještajnom periodu realizovano je 5 ekspertskih misija u sledećim oblastima: prevencija korupcije u oblasti obrazovanja (24 - 28. X 2016.), funkcionisanje Tužilačkog i Sudskog savjeta (2 - 4. XI 2016.), administrativni kapaciteti Zaštitnika ljudskih prava i sloboda (21 - 25. XI 2016.), sistem izvršenja (5 - 8. XII 2016.) i integracija Roma (19 - 23. XII 2016.).

Kolegijum za pregovore održao je XV sjednicu 27. XII 2016. Na sjednici su razmotrene dosadašnje aktivnosti i dalje obaveze u oblasti vladavine prava u pravcu intenzivnijeg postizanja očekivanog bilansa ostvarenih rezultata. Kolegijum za pregovore razmotrio je i status ispunjenosti početnih mjerila u poglavljima 8 - Konkurencija i 17 - Ekonomska i monetarna unija, u interesu otvaranja pregovora u tim poglavljima. Istaknuto je da će u narednom periodu biti intenzivirane aktivnosti u pravcu otvaranja preostalih sedam poglavlja, ispunjenju mjera iz akcionih planova za 23. i 24. poglavlje i postepenom zatvaranju pojedinih pregovaračkih poglavlja, kroz finalizaciju započetih reformi u svim oblastima.

2.1 Informisanje javnosti o procesu pristupanja Evropskoj uniji

Tokom izvještajnog perioda realizovane su sljedeće aktivnosti:

30. X 2016. Predstavnici Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija pod logom „Ja za Evropu-Evropa za mene“, učestvovali su na 23. Podgoričkom maratonu. Uz učešće u trkama zadovoljstva na 5 i 10 km, prvoplasiranima su uručeni poklon paketi ME4EU EU4ME.

10. XI 2016. Povodom objavljivanja Izvještaja Evropske komisije o napretku Crne Gore u 2016. godini, Kancelarija glavnog pregovarača i Fondacija Konrad Adenauer organizovali su konferenciju za medije na kojoj su predstavili nalaze iz ovogodišnjeg

izvještaja. S predstavnicima medija su razgovarali državni sekretar za evropske integracije i glavni pregovarač Aleksandar Andrija Pejović i članovi Pregovaračke grupe.

10. XI 2016. Državni sekretar za evropske integracije i glavni pregovarač ambasador Aleksandar Andrija Pejović predstavio je ambasadorima država članica EU kako pregovarački tim gleda na objavljeni izvještaj Evropske komisije.

18. XI 2016. U organizaciji Kancelarije glavnog pregovarača, održan je konsultativni sastanak predstavnika MVPEI i civilnog sektora povodom objavljivanja Izvještaja Evropske komisije o Crnoj Gori u 2016. godini. Cilj skupa je bila razmjena mišljenja o ključnim nalazima i preporukama iz Izvještaja i predstavljanje budućih planova i obaveza iz pregovaračkog procesa, te korelacije između preporuka sadržanih u Izvještaju i aktuelnog procesa revizije Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji za 2017.

5. XII 2016, na poziv dekana prof. dr Saše Kneževića, ministar evropskih poslova Aleksandar Andrija Pejović posjetio je Fakultet političkih nauka i sa studentima razgovarao o procesu pristupanja Crne Gore EU. Predavanje je obilježilo aktivno učešće studenata i njihova diskusija s ministrom o pristupnim pregovorima, reformskim procesima u Crnoj Gori i aktuelnoj situaciji u EU i svijetu.

23. XII 2016. ministar evropskih poslova Aleksandar Andrija Pejović učestvovao je na predstavljanju Strategije zagovaranja pristupanja Zapadnog Balkana Evropskoj uniji. Skup je organizovala NVO „Evropski pokret u Crnoj Gori“, a govorili su predsjednik „Evropskog pokreta u Crnoj Gori“ Momčilo Radulović, otpravnik poslova u Delegaciji EU u Crnoj Gori Emil Mabita, predsjednica Foruma za međunarodne odnose Evropskog pokreta u Srbiji Jelica Minić i koordinatorica programa pri „Evropskom pokretu u Crnoj Gori“ Mila Brnović.

28. XII 2016. ministar evropskih poslova Aleksandar Andrija Pejović boravio je sa saradnicima u radnoj posjeti Tivtu. U okviru posjete ministar Pejović je imao sastanak s predsjednicom Opštine Snežanom Matijević i njenim saradnicima, posjetu Srednjoj mješovitoj školi „Mladost“, susret s tivatskim preduzetnicima, kao i posjetu uspješnoj tivatskoj kompaniji „Navar“.

29. XII 2016. objavljen je elektronski bilten Ministarstva evropskih poslova za period jul – decembar 2016.

2.2. Aktivnosti Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore u pregovaračkom procesu

Izvještajni period obilježilo je konstituisanje Odbora za evropske integracije 26. saziva Skupštine Crne Gore, nakon parlamentarnih izbora održanih 16. oktobra. Shodno Listi kandidata Administrativnog odbora o izboru predsjednika i članova stalnih odbora Skupštine Crne Gore 26. saziva od 16. XII 2016, za članove Odbora za evropske integracije izabrani su: Adrijan Vuksanović (predsjednik), Daliborka Pejović, Marija Maja Ćatović, Sanja Vlahović, Maja Bakrač, Andrija Nikolić i Mihailo Anđušić.

Aktivnosti Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore u izvještajnom periodu obilježila je sjednica na kojoj su novi članovi Odbora raspravljali o nadležnostima radnog tijela, te mjerama za unapređenje rada Odbora u aktuelnom sazivu.

U okviru **nadzorne uloge**, Odbor je razmotrio Predlog budžeta Crne Gore za 2017. u dijelu koji se odnosi na Ministarstvo evropskih poslova. Na 1. sjednici Odbora, održanoj 23. XII 2016, u prisustvu ministra finansija, članovi Odbora su usvojili pozitivno mišljenje o Predlogu budžeta, naglašavajući da je za Ministarstvo evropskih poslova mogao biti određen i viši iznos sredstava, imajući u vidu da je proces pristupanja EU jedan od ključnih strateških ciljeva Crne Gore. Takođe, konstatovano je da proces pristupanja podrazumijeva obaveze u svim sektorima, zbog čega na njegovu efikasnost utiče cjelokupni budžet Crne Gore, a ne samo dio budžeta planiran za Ministarstvo evropskih poslova.

3. Sprovođenje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju

U Budvi je 8. XI 2016. održan **VIII sastanak Zajedničkog konsultativnog odbora za civilno društvo između Crne Gore i Evropske unije**. Na sastanku je razmotren aktuelni status pregovaračkog procesa, s posebnim osvrtom na pregovore u poglavlju 28 – Zaštita potrošača i zdravlja. Posebna pažnja posvećena je i pitanjima statusa mladih na tržištu rada i perspektivama njihovog zapošljavanja. Na sastanku je usvojena zajednička deklaracija sa relevantnim preporukama institucijama u Crnoj Gori i EU u interesu ukazivanja na oblasti koje u pregovaračkom procesu zaslužuju posebnu pažnju i efikasnijeg postizanja daljih rezultata u ukupnom pristupnom procesu.

U Briselu je 22. XI 2016. održan **IX sastanak Pododbora za ekonomsko-finansijska pitanja i statistiku**, tokom kojeg su predstavnici crnogorskih institucija Evropskoj komisiji predstavili napredak ostvaren tokom 2016. u oblastima: makroekonomske stabilnosti, javnih finansija, razvoja i reforme finansijskog sistema, jačanja konkurentnosti ekonomije, statistike, javne unutrašnje finansijske kontrole i spoljne revizije.

U Briselu je 19. XII 2016. održan **VI sastanak Odbora za stabilizaciju i pridruživanje između Crne Gore i Evropske unije**. Crnogorsku delegaciju na sastanku je predvodio ministar evropskih poslova i glavni pregovarač **Aleksandar Andrija Pejović**, dok je na čelu delegacije EU bila direktorica za Zapadni Balkan u Generalnom direktoratu za susjedsku politiku i pregovore o proširenju u Evropskoj komisiji **Henoveva Ruis Kalavera (Genoveva Ruiz Calavera)**. Sastanak je bio u funkciji razmatranja ukupnog napretka u pojedinim sektorima pristupnog procesa tokom 2016. Evropska komisija je pozdravila napredak ostvaren u proteklom periodu u gotovo svim aspektima sprovođenja SSP-a, uz dalje očekivanje pune implementacije usvojenog zakonodavstva i postizanje daljih rezultata, posebno u segmentu pristupnog procesa koji se odnosi na oblast pravde, slobode i bezbjednosti.

U Beogradu je 4. XI 2016. održan **II sastanak Zajedničkog odbora za primjenu Sporazuma o saradnji između Vlade Republike Srbije i Vlade Crne Gore u kontekstu pristupanja Evropskoj uniji**. Sastanak je bio prilika da se razmijene iskustava iz

dosadašnjeg toka pregovaračkog procesa i razmotre ostvareni rezultati, obaveze i planovi u daljem toku pregovaračkog procesa, s posebnim akcentom na pregovaračka poglavlja 27 – Životna sredina, 23 – Pravosuđe i temeljna prava, 24 – Pravda, sloboda i bezbjednost, 20 – Preduzetništvo i industrijska politika, kao i poglavlja 14 – Saobraćajna politika i 21 – Trans-evropske mreže. Sastankom su predsjedavali državni sekretar za evropske integracije i glavni pregovarač **ambasador Aleksandar Andrija Pejović** i v.d. direktora Kancelarije za evropske integracije Republike Srbije **Ksenija Milenković**.

4. Usklađivanje zakonodavstva s pravnom tekovinom Evropske unije

U izvještajnom periodu, dato je pozitivno mišljenje na ukupno **41** predlog zakona i podzakonskih akata.

OKTOBAR 2016		
1.	Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Evropske zajednice za atomsku energiju (EURATOM) i država nečlanica Evropske unije o učešću država nečlanica Evropske unije u sistemu Zajednice za ranu razmjenu informacija u slučaju radiološkog vanrednog događaja (ECURIE)	MORT
2.	Predlog zakona o potvrđivanju Konvencije Međunarodne organizacije rada o zaštiti i zdravlju na radu (lučki radnici) broj 152	MRSS
3.	Predlog uredbe o vrstama ekstrakcionih rastvarača koji se mogu koristiti za preradu sirovina i hrane	MPRR
4.	Predlog odluke o izradi izmjena i dopuna Državne studije lokacije "Sektor 32"	MORT
5.	Predlog odluke o izradi Državne studije lokacije "Ivan Do" Žabljak	MORT
NOVEMBAR 2016		
6.	Predlog uredbe o biznis zonama	ME
7.	Predlog uredbe o vrstama supstanci koje se koriste za smanjivanje površinske kontaminacije sa proizvoda životinjskog porijekla	MPRR
8.	Predlog uredbe o izmjeni Uredbe o aditivima koji se mogu koristiti u hrani	MPRR
9.	Predlog uredbe o izmjeni Uredbe o higijeni hrane	MPRR

10.	Predlog uredbe o izmjeni Uredbe o prehrambenim aromama koje se mogu koristiti za hranu	MPRR
11.	Predlog uredbe o izmjeni Uredbe o posebnim zahtjevima higijene za proizvode životinjskog porijekla	MPRR
12.	Predlog uredbe o vrstama vitamina i minerala koji se mogu koristiti u proizvodnji suplemenata	MPRR
13.	Predlog uredbe o supstancama koje se mogu dodavati hrani za posebne prehrambene potrebe	MPRR
14.	Predlog uredbe o predmetima i materijalima koji dolaze u kontakt sa hranom koji se mogu stavljati na tržište	MPRR
15.	Predlog uredbe o vitaminima, mineralima i drugim supstancama koje se mogu dodavati hrani	MPRR
16.	Predlog odluke o utvrđivanju visine novčane naknade pripadniku Vojske Crne Gore u mirovnoj opraciji „EU NAVFOR – ATALANTA“	MO
DECEMBAR 2016		
17.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obligacionim odnosima	MP
18.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o advokaturi	MP
19.	Predlog zakona o dopuni Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru	MF
20.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o akcizama	MF
21.	Predlog zakona o izmjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost	MF
22.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica	MF
23.	Predlog zakona o reprogramu poreskog potraživanja	MF
24.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o slobodnom pristupu informacijama	MK

25.	Predlog zakona o šemama kvaliteta poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda	MPRR
26.	Predlog zakona o izmjeni Zakona o sredstvima za ishranu bilja	MPRR
27.	Predlog zakona o zdravstvenoj inspekciji	MZ
28.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti	MRSS
29.	Predlog uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o vojno - diplomatskim predstavnicima	MO
30.	Predlog uredbe o zaradama i drugim primanjima vojno - diplomatskih predstavnika	MO
31.	Predlog uredbe o izmjeni i dopuni Uredbe o uspostavljanju unutrašnje revizije u javnom sektoru	MF
32.	Predlog uredbe o Carinskoj tarifi za 2017. godinu	MF
33.	Predlog uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o naknadi za podsticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora i visokoefikasne kogeneracije	ME
34.	Predlog uredbe o izmjenama Uredbe o zakonskim mjerilima za koje je obavezno ovjeravanje, odnosno odobrenje tipa mjerila	ME
35.	Predlog uredbe o izmjeni i dopuni Uredbe o informisanju potrošača o hrani	MPRR
36.	Predlog uredbe o zdravstvenim i nutritivnim tvrdnjama	MPRR
37.	Predlog uredbe o načinu i uslovima stavljanja na tržište hrane za posebne prehrambene potrebe	MPRR
38.	Predlog uredbe o kriterijumima za prestanak statusa otpada od gvožđa, čelika, aluminijuma, bakra i stakla	MORT
39.	Predlog uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave	MJU
40.	Predlog odluke o utvrđivanju godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca za 2017. godinu	MRSS

41.	Predlog pravilnika o naknadama troškova lica u službi u Vojski Crne Gore	MO
------------	--	-----------

Od ukupnog broja datih mišljenja u **četvrtom kvartalu** 2016. godine, **17** akata sadrži sekundarne izvore prava EU, od čega **7** zakona i **10** podzakonskih akata:

1.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o advokaturi	MP
2.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o akcizama	MF
3.	Predlog zakona o izmjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost	MF
4.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o slobodnom pristupu informacijama	MK
5.	Predlog zakona o šemama kvaliteta poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda	MPRR
6.	Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Evropske zajednice za atomsku energiju (EURATOM) i država nečlanica Evropske unije o učešću država nečlanica Evropske unije u sistemu Zajednice za ranu razmjenu informacija u slučaju radiološkog vanrednog događaja (ECURIE)	MORT
7.	Predlog zakona o zdravstvenoj inspekciji	MZ
8.	Predlog uredbe o Carinskoj tarifi za 2017.	MF
9.	Predlog uredbe o vrstama ekstrakcionih rastvarača koji se mogu koristiti za preradu sirovina i hrane	MPRR
10.	Predlog uredbe o vrstama supstanci koje se koriste za smanjivanje površinske kontaminacije sa proizvoda životinjskog porijekla	MPRR
11.	Predlog uredbe o vrstama vitamina i minerala koji se mogu koristiti u proizvodnji suplemenata	MPRR
12.	Predlog uredbe o supstancama koje se mogu dodavati hrani za posebne prehrambene potrebe	MPRR
13.	Predlog uredbe o predmetima i materijalima koji dolaze u kontakt sa hranom koji se mogu stavljati na tržište	MPRR
14.	Predlog uredbe o vitaminima, mineralima i drugim supstancama koje se	MPRR

	mogu dodavati hrani	
15.	Predlog uredbe o zdravstvenim i nutritivnim tvrdnjama	MPRR
16.	Predlog uredbe o načinu i uslovima stavljanja na tržište hrane za posebne prehrambene potrebe	MPRR
17.	Predlog uredbe o kriterijumima za prestanak statusa otpada od gvožđa, čelika, aluminijuma, bakra i stakla	MORT

5. INSTRUMENT PRETPRISTUPNE PODRŠKE - IPA

5.1. IPA I - 2007-2013

U okviru sprovođenja pretpristupne podrške EU za period 2007-2013 nastavljene su redovne aktivnosti po pitanju nadgledanja sprovođenja odobrenih projekata I i II komponente i tenderskih procedura za III i IV komponentu Ipe.

5.1.1. I komponenta Ipe – Podrška tranziciji i izgradnja institucija

Projekti iz oblasti **I komponente Ipe** za programe Ipe 2007-2013 sprovode se planiranom dinamikom. Tokom izvještajnog perioda nastavljeno je sprovođenje dijela projekata iz programa za 2012. i 2013. Ugovoreno je 97,3% dostupnih sredstava, dok je 87% isplaćeno.

5.1.2. II komponenta Ipe – Prekogranična saradnja

Kada je riječ o **II komponenti Ipe**, u izvještajnom periodu u Crnoj Gori se sprovodilo 46 prekograničnih projekata od čega su 24 bilateralna projekta (Albanija-Crna Gora, Bosna i Hercegovina – Crna Gora, Crna Gora - Kosovo, Hrvatska – Crna Gora).

U okviru prekograničnog programa **Albanija - Crna Gora**, sprovodi se i strateški projekat „Rekonstrukcija graničnog prelaza Božaj – Hani i Hotit i izgradnja novog Grabon – Zatrijebačka Cijevna“

Kada je u pitanju prekogranični program **Bosna i Hercegovina - Crna Gora**, od 13 projekata ugovorenih u okviru trećeg Poziva za podnošenje predloga projekat, 3 projekta su u fazi realizacije.

U okviru prekograničnog programa **Hrvatska - Crna Gora**, u toku je implementacija 6 projekata odabranih za finansiranje u okviru Trećeg poziva.

U toku izvještajnog perioda u okviru Programa prekogranične saradnje **Crna Gora - Kosovo** u toku je implementacija 9 projekata odabranih za finansiranje u okviru Prvog ponovljenog poziva.

U okviru prekograničnog programa **Srbija - Crna Gora**, u izvještajnom periodu u okviru Trećeg poziva odobreno je 5 projekata, čija je implementacija u toku. Održana je

radionica za korisnike granta iz Trećeg poziva u Kolašinu 9-10. XI 2016. Svečana konferencija povodom dodjele EU sredstava korisnicima Trećeg poziva održana je u Podgorici 18. XI 2016. U Kolašinu je 28-29. XI 2016. održan trening za podizanje kapaciteta korisnika EU sredstava iz sva tri poziva, na kojem su učesnici imali priliku da prezentuju svoje projekta, kao i da razmijene međusobna iskustva.

Izveštajni period su obilježile i redovne nadgledne posjete projektima koji se finansiraju u Crnoj Gori u okviru Prvog poziva za projekte. Cilj posjeta je podrška u sprovođenju projekata, u pripremi narativnih i finansijskih izvještaja, izvještaja o napretku realizacije projekata koji se podnose Delegaciji EU u Podgorici, rješavanje mogućih nedoumica i sl. Posjete su obavili predstavnici ZTS i MVPEI.

Kada je riječ o **IPA Jadranskom prekograničnom programu**, u toku je realizacija 22 projekta.

Svi projekti u okviru **Mediterranskog programa i programa Jugoistočna Evropa (SEE i MED)** su završeni.

5.1.3. III komponenta Ipe – Regionalni razvoj

Sredstvima **III komponente Ipe - Regionalni razvoj** nastavljeno je sprovođenje Operativnog programa Regionalni razvoj 2012-2013, vrijednog 26,2 miliona eura (vrijednost podrške Ipe od 22,2 miliona eura). Program obuhvata projekte u oblasti zaštite životne sredine (u opštinama Berane, Bar i Cetinje) i unapređenja željezničke infrastrukture. Tokom izvještajnog perioda intenzivirane su aktivnosti na ocjenjivanju tendera i potpisivanju ugovora u okviru navedenih projekata. Napredak u implementaciji projekata u okviru ove komponente redovno se prati na sastancima Operativne strukture za III komponentu Ipe, koje organizuje Ministarstvo održivog razvoja i turizma, kao i na sastancima Sektorskog nadglednog odbora, čiji je V sastanak održan 10. XI 2016.

5.1.4. IV komponenta Ipe – Razvoj ljudskih resursa

Sredstvima **IV komponente Ipe – Razvoj ljudskih resursa** nastavljeno je sprovođenje Operativnog programa *Razvoj ljudskih resursa 2012-2013* ukupne vrijednosti 6,56 miliona eura. Projekti obuhvaćeni programom imaju za cilj unapređenje stanja u oblastima obrazovanja, istraživanja, zapošljavanja i tržišta rada. U izvještajnom periodu nastavljene su aktivnosti u vezi s ugovaranjem sredstava u skladu s pravilima decentralizovanog sistema upravljanja. Napredak u implementaciji projekata u okviru IV komponente redovno se prati na sastancima Operativne strukture za IV komponentu Ipe, koje organizuje Ministarstvo rada i socijalnog staranja, kao i na sastancima Sektorskog nadglednog odbora, čiji je V sastanak održan 1. XII 2016.

5.1.5. Višekorisnički programi Ipe

U okviru **Višekorisničkog programa Ipe** Evropska komisija je nastavila s radom na finalizaciji Višekorisničkog programa Ipe za 2017. za koji je opredijeljen indikativni iznos

od 354,3 miliona eura. U narednom periodu se očekuje i konačno usvajanje akcijskih dokumenata. Koordinativni sastanak Višekorisičkog programa Ipe održan je 15. i 16. XI 2016. u Briselu.

Krajem novembra 2016. organizovani su sastanci Ministarstva MVPEI, MF i ME sa ekspertom angažovanim od strane Evropske komisije, u cilju ocjenjivanja regionalnih i nacionalnih projekata u oblasti ekonomskog upravljanja. Analiza se zasnivala na rezultatima implementacije u oblasti državne pomoći, upravljanja javnim finansijama, jačanju strateškog planiranja i budžetiranja i ekonomskog upravljanja. Cilj ove misije u Crnoj Gori je bio da pruži preporuke u implementaciji projekata Ipe iz oblasti ekonomskog upravljanja. Izvještaj o tome će biti dostupan početkom 2017.

5.1.6. Zapadnobalkanski investicijski okvir (ZIO)

U skladu s ustaljenom praksom u okviru ovog instrumenta u Prištini je 8. i 9. XI 2016. održan 22. sastanak Grupe finansijera projekata ZIO.

XV sastanak Upravnog odbora ZIO održan je 15. XII 2016. u Londonu. Na sastanku su odobreni projekti u okviru XVI poziva za dostavljanje projekata, ali i ključne strategijske smjernice rada ZIO za naredni period. Crnoj Gori je tom prilikom odobren projekat *Priprema glavnih projekata za zamjenu sigurnosno-signalnih sistema u stanicama Golubovci, Zeta, Virpazar, Sutomore i Bar na željezničkoj liniji Bar-Vrbnica*, vrijednosti 1.5 miliona eura. Raspisan je novi, XVII poziv za dostavljanje projektnih predloga za tehničku podršku pripremi projekata. Rok za dostavljanje projektnih predloga je 28. II 2017.

Krajem decembra 2016. završen je II poziv za dostavljanje projektnih prijava za sufinansiranje investicija koje doprinose regionalnoj infrastrukturnoj povezanosti. Nakon sjednice Nacionalne investicione komisije koja je održana 26. XII 2016. odobreno je podnošenje projektne prijave *Izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda u Podgorici*. Ukupna vrijednost projekta je 53 miliona eura, dok je iznos traženih bespovratnih sredstava EU 16,7 miliona eura.

5.1.7. Programi EU

Crna Gora učestvuje u sljedećim programima Unije, za koje će iz Instrumenta pretprijetne podrške biti obezbijedena sredstva za pokrivanje dijela troškova participacije: Horizont 2020 (*Horizon 2020*), Erasmus+, Kreativna Evropa (*Creative Europe*), Cosme, Evropa za građane (*Europe for citizens*) i Carine 2020 (*Customs 2020*), Evropski program za zapošljavanje i inovacije (*EaSI*) i Fiskalis 2020 (*Fiscalis 2020*). Tokom izvještajnog perioda dostavljen je zahtjev za refundaciju troškova učešća u programu *EaSI*.

5.2. IPA II - 2014-2020

Evropska komisija je tokom prethodnog perioda odobrila programe Ipe za 2014. i 2015.

Nakon razmatranja Vlade, 22. IX 2016. potpisan je Finansijski sporazum za program Ipa 2015, čime su ispunjeni svi pravni preduslovi za početak sprovođenja akcija iz ovog programa.

Evropska komisija je 2. XII 2017. usvojila akcijske dokumente za program Ipe 2016. u okviru koga će biti podržane sljedeće akcije:

- Podrška Ipe u oblasti ruralnog razvoja (IPARD) – 5 miliona eura;
- Izdvajanje za Sektorski operativni program za obrazovanje, zapošljavanje i socijalne politike 2015-2017 - 4,95 miliona eura;
- Instrument za civilno društvo (CSF) - 2,5 miliona eura;
- Izdvajanje za izbjegličku krizu - 2,1 milion eura;
- Jačanje kapaciteta i aktivnosti vezane za prenošenje i sprovođenje pravne tekovine EU u oblasti zaštite životne sredine - 16 miliona eura;
- Jačanje sektora konkurentnosti i inovacija u Crnoj Gori - 6,9 miliona eura.

U okviru redovnog konsultativnog procesa s EK prilikom programiranja, 8. XII održani su sastanci u okviru programske misije Generalnog direktorata za susjedsku politiku i pregovore o proširenju. Na sastancima su razmotreni strateški prioriteti za program Ipa 2017, kao i naredni koraci za pripremu akcijskih dokumenata za ovaj program čije se usvajanje očekuje sredinom 2017. Tokom programske misije razmotrene su i sugestije crnogorskih institucija na tekst Indikativnog strateškog dokumenta za Crnu Goru, čije se ažuriranje sprovodi u okviru srednjoročne revizije Ipe 2014-2020.

Crna Gora je nastavila rad na ispunjenju preduslova za dobijanje akreditacije za indirektno upravljanje programom Ipard II (2014-2020).

5.2.1 Regionalna i teritorijalna saradnja

U okviru prekograničnog programa **Crna Gora - Albanija** proces evaluacije projektnih prijedloga je započet i tokom ovog perioda održana su 3 (tri) sastanka Zajedničkog odbora za evaluaciju. U skladu sa evaluacionim pravilima angažovani su i eksterni ocjenjivači za ocjenjivanje sažetaka projekata. Za iste je održana obuka u Ministarstvu finansija 15. XI 2016. Proces evaluacije projektnih prijedloga je u toku.

U okviru programa prekogranične saradnje **Crna Gora - Kosovo** postignut je dogovor sa Operativnom strukturom Kosova oko spornih članova Bilateralnog i Partnerskog sporazuma na sastanku koji je održan u Prištini, 10. XI 2016.

Kada je u pitanju prekogranični program **Bosna i Hercegovina - Crna Gora**, Prvi poziv za dostavljanje predloga projekata je objavljen 17. X 2016, s krajnjim rokom za dostavljanje 09. XII 2016. Za Prvi poziv je opredijeljeno 3,24 miliona eura za podršku projektima koji se odnose na dva specifična cilja: povećanje mogućnosti zapošljavanja i socijalne uključenosti ranjivih grupa i unapređenje kvaliteta i raznolikosti turističke ponude zasnovane na prirodnoj i kulturnoj baštini. U cilju promocije Prvog poziva i predstavljanja uslova i pravila za podnošenje projektnih predloga održane su 4 (četiri) informativne sesije, dvije u Crnoj Gori i dvije u Bosni i Hercegovini (25. X 2016, Mostar, 26.

X 2016, Trebinje, 27. X 2016, Herceg Novi i 28. X 2016. Nikšić). Takođe, u cilju svečane objave prvog Poziva za dostavljanje projektnih predloga, održana je svečana konferencija, 25. X 2016. u Mostaru.

Za prekogranični program **Srbija - Crna Gora**, u izvještajnom periodu se radilo na formiranju i angažovanju projektnog tima koji će raditi na sprovođenju programa, u Zajedničkom tehničkom sekretarijatu, kao i na izradi relevantnih dokumenata neophodnih za realizaciju programa.

Kada je u pitanju trilateralni program **Hrvatska - Bosna i Hercegovina - Crna Gora**, zatvoren je Prvi poziv za dostavljanje predloga projekata 15. VI 2016 i u toku je evaluacija predloga projekata. Tokom izvještajnog perioda održani su sastanci Zajedničkog odbora za ocjenjivanje. Dostavljene su ukupno 164 aplikacije u kojima je uzelo učešće 711 partnera, od kojih je 106 iz Crne Gore. U toku je evaluacija pristiglih projektnih predloga, dok se konačna rang lista izabраниh projekata očekuje u februaru 2017.

Tehnički sastanak za trilateralni program **Italija - Albanija - Crna Gora** se održao u Tirani, Albanija, 05. XII 2016, na kojem se radilo na pripremi nacrtu dokumenata neophodnih za objavu Prvog poziva za dostavljanje projektnih predloga i razmatrali predlozi za podršku tematskim projektima. Očekuje se da Prvi poziv za dostavljanje projektnih predloga bude objavljen u prvom kvartalu 2017.

U okviru **Dunavskog transnacionalnog programa**, nakon ocjenjivanja u okviru Prvog poziva za dostavljanje projektnih predloga, od podnesenih 576 prijava za iskazivanje interesovanja (Expression of Interest), 547 je uzeto u razmatranje. Nakon drugog koraka evaluacije odobrena je podrška za 54 projekata. Među odobrenim projektima, nalazi se i 8 (osam) projekata koji će se sprovođiti u Crnoj Gori. U toku izvještajnog perioda održan je sastanak Zajedničkog odbora za nadgledanje, 8. XII 2016 u Bukureštu, Rumunija.

U okviru **MED programa**, treći sastanak Odbora za nadgledanje održan je 1 - 2. XII 2016, u Marseju, Francuska. U toku izvještajnog perioda završen je Drugi korak ocjenjivanja projektnih prijedloga pristiglih u okviru prvog poziva za modularne i horizontalne projekte. U okviru modularnih projekata prijavljeno je ukupno 375 projekata. Nakon završenog procesa ocjenjivanja modularnih projekata od ukupno 61 odobrenih u pet (5) učestvuju partneri iz Crne Gore. U okviru horizontalnih projekata odobreno je osam (8) projekata, od čega u dva (2) učestvuju partneri iz Crne Gore. Održan je seminar Vodećih partnera 8-9. XI 2016, u Nici, Francuska. U toku je definisanje Prioriteta IV čiji je cilj podrška procesu jačanja i razvoja multilateralne koordinacije u okviru Mediterana. Prvi pripremni sastanak partnera na projektu *Platforma* koji se odnosi na Prioritet IV - Upravljanje Mediteranom, održan je 16-17. XI 2016. u Madridu, Španija.

U okviru **Jadransko - jonskog programa (ADRION)** ocjenjivanje predloga projekata iz Prvog poziva za dostavljanje predloga projekata je u toku. Održan je drugi sastanak Zajedničkog odbora za nadgledanje 17-18. X 2016. u Zagrebu, Hrvatska.

U Podgorici je 6. XII 2016. održan Nadgledni odbor Ipe. Odborom su predsjedavali ministar evropskih poslova i nacionalni koordinator za Ipu Aleksandar Andrija Pejović i direktorica za Zapadni Balkan u Generalnoj direkciji za susjedstvo i pregovore o proširenju

Henoveva Ruis Kalavera (*Genoveva Ruiz Calavera*). Na sastanku odbora je razmatran napredak u implementaciji projekata obje finansijske perspektive Ipe 2007-2013 i 2014-2020, planovi za naredne programske godine, kao i izazovi uočeni u dosadašnjoj implementaciji. Na odboru je konstatovan uspjeh Crne Gore u dosadašnjem korišćenju pretpripravnih fondova.

MF	Ministarstvo finansija
MUP	Ministarstvo unutrašnjih poslova
MORT	Ministarstvo održivog razvoja i turizma
MPRR	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja
MVPEI	Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija
MEP	Ministarstvo evropskih poslova
MVP	Ministarstvo vanjskih poslova
MRSS	Ministarstvo rada i socijalnog staranja
MPS	Ministarstvo prosvjete i sporta
MLJMP	Ministarstvo za ljudska i manjinska prava
ME	Ministarstvo ekonomije
MZ	Ministarstvo zdravlja
MIDT	Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije
MJU	Ministarstvo javne uprave
MP	Ministarstvo pravde
MN	Ministarstvo nauke
MO	Ministarstvo odbrane
MK	Ministarstvo kulture
MSP	Ministarstvo saobraćaja i pomorstva
MS	Ministarstvo sporta
SSP	Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju
DEU	Delegacija Evropske unije
IPF	Instrument za podršku infrastrukturnim projektima
POSP	Parlamentarni odbor za stabilizaciju i pridruživanje
UNDP	Razvojni program Ujedinjenih nacija
IPARD	IPA Program za poljoprivredu i ruralni razvoj
OP	Operativni program
EEAS	Evropske služba za vanjske poslove
CFCU	Direktorat za finansiranje i ugovaranje sredstava EU pomoći
JIE	Jugoistočna Evropa